

Treći dan

Treći dan započeo je jutarnjim izlaganjima na njemačkom jeziku. Panel-diskusiju svojim su izlaganjima i kasnijim dijalogom otvorili izlagači iz Bielefelda i Darmstadta, Thomas Hoebel i Christoph Seidel zajedničkim izlaganjem na temu *Globalität als organisatorischer Prozess*, i Gunter Weidenhaus s *Von der Zeit über den Raum zur Raumzeit?*, koji je ukazao na kolebanje između naziva i jedinstvenog pojma vrijeme – prostor / time - space i novijeg termina *spacetime*, odnosno *Raumzeit*. U drugoj sesiji Ricarda Drüke (Salzburg) ukazala je na novo gledište prostora s pojmom internetskih tehnologija u izlaganju *Politische Kommunikationsräume im Internet*, dok je njena sugovornica Anne Dippel (Beč) u svom radu *In the present of the Night. A.E.I.O.U. @world. at. Spacio-temporal reflection on the development of a new anthropological method for conducting field-work established in the context of Austrian writers and german language in times of globalization* ukazala na pojam globalizacije i njenih procesa s antropološkog gledišta. Posljednji predavači bili su Friedemann Pestel (Freiburg/London) koji se bavio istraživanjima francuskih migracija u *Transnationales Exil. Zum Analysepotential von Transferforschung und histoire croisée am Beispiel französischer Revolutionsemigranten*, i Kerstin Danielsson (**Väjxö**) koja je svojim izlaganjem *Deutsche Arbeitskraftmigrantinnen in Schweden nach dem Zweiten Weltkrieg. Erzählungen aus dem Spannungsfeld zwischen Historischen Erfahrungen und Migration* prezentirala rezultate istraživanja koje je provodila u Švedskoj među njemačkim imigrantima.

Ova interdisciplinarna konferencija završila je zajedničkom raspravom sudionika i moderatora kao i razmjenom mišljenja o postignutom. Naglašeno je, posebice od strane dr. sc. Angelike Epple (Bielefeld), kako se ne može govoriti o vremenu bez kategorija značenja i same naracije. Od strane historičara utvrđeno je kako je potrebno mnogo godina prije nego što vrijeme postane središnje pitanje historije te je naglašena potreba za osvjećivanjem činjenice da su percepcije o vremenu uvijek usko vezane uz naraciju te, napisljeku, da su vrijeme i prostor u stalnom doticaju i međusobnoj povezanosti, čiji su koncepti uzdrmani konceptima moći.

Aleksandra ĐURIĆ

Međunarodna znanstvena burgološka konferencija „Castrum Bene 12“ (Ljubljana, 28. rujna - 2. listopada 2011.)

U Ljubljani je od 28. rujna do 2. listopada 2011. održana 12. Castrum Bene konferencija koja je okupila stručnjake/burgologe iz petnaest europskih zemalja (Austrija, Češka, Estonija, Finska, Hrvatska, Italija, Litva, Mađarska, Nizozemska, Njemačka, Poljska, Rumunjska, Slovačka, Slovenija i Velika Britanija).

Castrum Bene je međunarodno burgološko udruženje koje je osnovano 1989. u Mađarskoj. Povezuje znanstvenike različitih znanstvenih disciplina, a ponajprije arheologije, povijesti umjetnosti, arhitekture i povijesti, koji se bave proučavanjem feudalnih

gradova, utvrda i dvoraca. Cilj je udruženja poticanje burgoloških istraživanja te izmjena aktualnih informacija i spoznaja, prvenstveno u Srednjoj Europi. Udruženje Castrum Bene vodi međunarodni stalni odbor koji svake dvije godine organizira tematske konferencije. Konferencije se održavaju svaki put u drugoj državi, članici stalnog odbora Castrum Bene udruženja (Austrija, Češka, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Slovačka i Slovenija).

Središnja tema 12. konferencije Castrum Bene bila je *Utvrda kao društveni prostor*, a četreset i jedno izlaganje na njemačkom i engleskom jeziku bilo je svrstano u 6 podtema tijekom četiri dana. U prvoj sekciji *Društvena interpretacija materijalne kulture* izlagali su Patrick Schicht, Christina Schmid, Tamaš Durdik, Arthur Boguszewicz, Arvi Haak i Josef Hložek. U sekciji *Društvena stratifikacija i arhitektura utvrda* referate su održali Paul Mitchell, Günther Donath, Michael Rykl, Radu Lupescu, Vytautas Volungevičius, Igor Sapač i Adrian Rusu. Sekciju *Život na utvrdama* svojim su prilozima predstavili Maxim Mordovin, Regina Janikova, Catriona Cooper i Gemma Minihan te Thomas Kührtreiber. U sekciji *Komunikacija i percepcija: život te „život nakon života“ gradova i utvrda* svoje su radeve izložili Jan Beljak, Pavol Maliniak, Noemi Pažinova i Michal Šimkovic, Wendy Landewe, Alessandro Brodini, György Domokos, Zsuzsanna Kopeczny, Ileana Burnichioiu i Martin Kern. U sekciji *Utvrde kao kulturna baština* izlagali su Wojciech Brillowski, Barbara i Kazimierz Pospiezny, Jože Hudales, Rajko Muršič, Vesna Merz, Harald Rosmanitz te Silvija Pisk. Nakon završetka sekcije upriličeno je predstavljanje postera. U posljednjoj sekciji *Biografije utvrda* izlagali su Zsolt Csok, Mira Strmčnik Gulič i Mateja Ravnik, Tatjana Tkalcec, Andrej Janeš i Tajana Pleše. Nakon posljednjeg izlaganja uslijedila je završna diskusija te pozdravni govor trenutačne predsjednice udruženja Castrum Bene udruženja dr. sc. Katje Predovnik te budućeg predsjednika dr. sc. Martina Kreenna.

U sklopu konferencije isto su tako organizirane dvije stručne ekskurzije (Štajerska i Gorenjska), a domaćini su organizirali i stručno vodstvo po Ljubljani. Stručni izlet po Štajerskoj obuhvaćao je posjet utvrdi Žovnek (prva utvrda obitelji Celjski) te Celju, gdje su sudionici konferencije imali priliku uz stručno vodstvo posjetiti crkvu Sv. Danijela s kapelom obitelji Celjski, Knežev dvor te stari grad Celje. Stručna ekskurzija po Gorenjskoj pretpostavljala je posjet Malom Gradu u Kamniku, Kamenu (Begunje), Jami te Pustom Gradu (Zgornja Lipnica kod Radovljica).

Konferencija „Castrum Bene 12“ pružila je odličnu priliku za upoznavanje kolega burgologa različitim država te izmjeni iskustava i literature. Treba istaknuti da je „Castrum Bene 12“, u odnosu na prošle konferencije, imala najviše sudionika iz najviše različitih država. Specifičnosti ove konferencije doprinijeli su, također, sudionici iz Hrvatske, jer su hrvatski burgolozi prvi puta sudjelovali na konferenciji Castrum Bene, čime su ujedno hrvatske utvrde prvi put predstavljene na ovoj tradicionalnoj burgološkoj konferenciji. Članovi stalnog odbora udruženja Castrum Bene nisu krili zadovoljstvo što su se hrvatski burgolozi, konačno, pridružili ovoj, prvenstveno srednjoeuropskoj, znanstvenoj zajednici. „Castrum Bene 12“ je isto tako prva konferencija Castrum Bene koja se održala u Sloveniji i treba čestitati Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta u Ljubljani na odličnoj organizaciji i gostoprимstvu. Sljedeća konferencija Castrum Bene konferencija („Castrum Bene 13“) održat će se 2013. godine u Austriji.

Silvija PISK

FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
INSTITUTE OF CROATIAN HISTORY
INSTITUT FÜR KROATISCHE GESCHICHTE

RADOOVI

43

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

ZAGREB 2011.

RADOVI ZAVODA ZA HRVATSKU POVIJEST
FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Knjiga 43

Izdavač / Publisher

Zavod za hrvatsku povijest
Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
FF-press

Za izdavača / For Publisher

Damir Boras

Glavni urednik / Editor-in-Chief

Hrvoje Gračanin

Uredništvo / Editorial Board

Bruna Kuntić-Makvić (stara povijest), Zrinka Nikolić Jakus (srednji vijek),
Hrvoje Petrić (rani novi vijek), Željko Holjevac (moderna povijest),
Tvrtko Jakovina (suvremena povijest), Silvija Pisk (mikrohistorija i zavičajna povijest),

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Board

Denis Alimov (Sankt Peterburg), Živko Andrijašević (Nikšić), Csaba Békés (Budapest), Rajko Bratož (Ljubljana), Snježana Buzov (Columbus, Ohio), Svetlozar Eldarov (Sofija), Toni Filiposki (Skopje), Aleksandar Fotić (Beograd), Alojz Ivanšević (Wien),
Egidio Ivetić (Padovo), Husnija Kamerović (Sarajevo), Karl Kaser (Graz),
Irina Ognyanova (Sofija), Géza Pálffy (Budapest), Ioan-Aurel Pop (Cluj),
Nada Proeva (Skopje), Alexios Savvides (Kalamata), Vlada Stanković (Beograd),
Ludwig Steindorff (Kiel), Peter Štih (Ljubljana)

Izvršna urednica za tuzemnu i inozemnu razmjenu /

Executive Editor for Publications Exchange

Kristina Milković

Tajnik uredništva / Editorial Board Assistant

Dejan Zadro

Adresa uredništva

Zavod za hrvatsku povijest, Filozofski fakultet Zagreb,
Ivana Lučića 3, HR-10 000, Zagreb
Tel. ++385 (0)1 6120 150, 6120 158, faks ++385 (0)1 6156 879

Časopis izlazi jedanput godišnje

Ovi su Radovi tiskani uz financijsku potporu
Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske,
Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti,
znanstvenog projekta „Triplex Confinium - hrvatska višegraničja
u euromediteranskom kontekstu“

Naslovna stranica

Iva Mandić

Grafičko oblikovanje i računalni slog

Marko Maraković

Lektura

Julija Barunčić Pletikosić

Tisak

Hitra produkcija knjiga d.o.o.

Tiskanje dovršeno u prosincu 2011. godine

Naklada

250 primjeraka

Časopis je u digitalnom obliku dostupan na Portalu znanstvenih časopisa Republike Hrvatske „Hrčak“ <http://hrcak.srce.hr/radovi-zhp>